

## Petrol Hakkında

Faizler ana gündem maddesi olurken petrol fiyatları biraz geri plana itildi. Körfez'deki petrol akışları iyileşiyordu, ancak piyasa, Hürmüz'de sakinliğin ne kadar çabuk bozulabileceğini kısa zamanda bir kez daha hatırlayabilir.

İran'ın 45 günlük süresi, Umman yakınlarında bir süper tanker vurulup ateşe verildiği sırada doldu.

Washington, üçüncü bir uçak gemisi saldırı grubu ve yaklaşık 9.000-10.000 asker ekleyerek, diplomasi başarısız olursa ABD'ye çok daha geniş bir askeri seçenek yelpazesine hazırlanıyor.

Brent petrolü henüz yeni bir arz çöküşüyle primi ile işlem görmüyor, ancak böyle bir olasılığı küçümsemek lazım.

Asıl soru, tanker trafiğinin normal seyrinde devam edip etmeyeceğidir; eğer ciddi sekteye uğrarsa, savaş primi tekrar çok hızlı bir şekilde ortaya çıkabilir. Hürmüz'deki akışlarda yakın zamanda görülen iyileşme, normalleşmenin bir başlangıcı mı, yoksa sadece bir ara mı?

Körfez ihracatı toparlanmış, tanker trafiği iyileşmiş ve fiziksel piyasa, çevresindeki siyasi gerilime kıyasla çok daha sakin bir görünüm sergilemeye başlamıştı. Savaş primi hiçbir zaman tamamen ortadan kalkmadı; ancak Washington ile Tahran karşılıklı sert atışmalarını sürdürürken bile ham petrol sevkiyatının devam edebildiği anlaşıldıkça, bu prim her bir sevkiyatla birlikte kademeli olarak eridi.

Aslında petrol fiyatlarını aşağı çeken şey diplomasi değil, deniz yoluyla taşınan petroldü.

Şimdiki sorun ise, Hürmüz'de yaşanan son saldırı olayının, bu tartışmanın tam ortasına yerleştirmiş olması. İran devlet medyası, Boğaz'dan geçiş yapan bir süper tankerin Umman açıklarında vurulduğunu ve alevler içinde kaldığını bildiriyor.

Piyasa, petrol akışının yeniden düzeleceğine dair bir güven geliştirmişti; ancak şimdi, bizzat bu deniz yolu hattına, kendisinin hâlâ bir savaş alanının parçası olduğu gerçeği hatırlatılmış oldu.

Zamanlama özellikle ilginç çünkü İran'ın Washington'a verdiği 45 günlük mühlet henüz doldu. Tahran, Ağustos ayı ortasında yaptığı uyarıda, İran limanlarına yönelik ABD deniz ablukasının kaldırılmaması halinde Amerikan güçlerine yönelik saldırıları yeniden başlatabileceğini ve yabancı gemiler üzerindeki baskıyı artırabileceğini belirtmişti.

İşte bu noktada piyasanın, yaşanan son gelişmeyi normal bir olay veya sıradan bir haber başlığı olarak görüp göz ardı etmesi bir risk bizce.

ABD ayrıca bölgeye önemli miktarda askeri güç ve teçhizat sevk ediyor. Pentagon; bölgede halihazırda bulunan 50 bini aşkın ABD askerine ek olarak yaklaşık 9 ila 10 bin personel daha dahil ederek, üçüncü bir uçak gemisi görev grubu ile ilave Deniz Piyadesi birliklerini göndermeye hazırlanıyor. Bu sevkiyatların Kasım ayı sonuna kadar bölgeye ulaşması bekleniyor; bu durum önemli çünkü Trump, diplomasinin kabul edilebilir bir anlaşmayla sonuçlanmaması halinde, ara seçimlerin ardından İran'a yönelik yeni saldırılar düzenleme ihtimalini defalarca açık bırakmıştı.

Önemli konu bu saldırının nakliye davranışını değiştirmeye başlayıp başlamayacağıdır. Tek bir tankerin yanması henüz tedarik zincirinin kırılması anlamına gelmez. Tankerler geçişe devam ederse, refakat gemileri çalışmaya devam ederse ve sigortacılar olayı kontrol altına alınabilir olarak değerlendirirse, savaş primi yeniden oluşsa bile fiziksel akışta iyileşme devam edebilir. İzlenmesinde fayda olan gelişme bu.

Tanker saldırıları devam etmesine rağmen, alternatif rotalar/gemiden gemiye transferler anlamlı miktarda petrolün sistemden çıkarılmasını sağlıyor gibi görünüyor. Yalnız kalıcı sonuç giderek doğrudan kaybedilen varillerden ziyade nakliye maliyeti/risk primi gibi görünüyor... gemiler hala vuruluyor, navlun/sigorta astronomik kalıyor. Diplomasi tıkanmış durumda. Hürmüz'e yönelik güvenilir bir tehdit ortadan kalkarsa, İran'ın kalan kozu Körfez çevresindeki altyapı/nakliye saldırıları olur. Kolay bir çıkış yolu penceresi daralıyor gibi görünüyor. Bu arada dizel, önemli ikinci dereceden enflasyon kanalı olmaya devam ediyor.

Jeopolitik kötüleşme nedeniyle petrol 100\$/varil'in üzerine daha da artarsa, piyasalar muhtemelen bunu olumsuz fiyatlayabilir. Eğer Hürmüz petrol hattındaki trafiğin gerçekten tekrar aksamaması nedeniyle fiyatlar yükselmeye başlarsa, tahvil piyasası bunu çok hızlı bir şekilde fiyatlayabilir ve bu hisse senetlerine ve dolara da yansiyabilir.

## ÇEKİNCE:

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir. Söz konusu rapor belli bir kişiye veya mali durumları, risk ve getiri tercihleri benzer nitelikteki bir gruba yönelik olarak hazırlanmamıştır. Belirli bir getirinin sağlanacağına dair herhangi bir vaat veya taahhütte bulunulmamaktadır. Tüm yorum ve tavsiyeler öngörü, tahmin ve fiyat hedeflerinden oluşmaktadır. Zaman içinde piyasa koşullarında meydana gelen değişiklikler nedeniyle söz konusu yorum ve tavsiyelerde değişikliğe gidilebilir. Size uygun olan yatırım araçlarının ve işlemlerin kapsam ve içeriği uygunluk testi neticesinde belirlenir. Uygunluk testi, yatırım kuruluşu tarafından pazarlanan ya da müşteri tarafından talep edilen ürün ya da hizmetin müşteriye uygun olup olmadığının değerlendirilmesi amacıyla, müşterilerin söz konusu ürün veya hizmetin taşıdığı riskleri anlayabilecek bilgi ve tecrübeye sahip olup olmadıklarının tespit edilmesidir. Bu raporda yer alan her türlü bilgi, yorum ve tavsiye uygunluk testi ile tespit edilecek risk grubunuz ve getiri beklentiniz ile uyumlu olmayabilir. Bu nedenle, uygunluk testi neticesinde risk grubunuz tespit edilmeden sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi amaç, bilgi ve tecrübenize uygun sonuçlar doğurmayabilir. Burada yer alan bilgi ve veriler, araştırma grubumuz tarafından güvenilir olduğuna inanılan kaynaklardan derlenmiş olup, doğrulukları ayrıca araştırılmamıştır. Bu nedenle, bu bilgilerin tam veya doğru olmaması nedeniyle doğabilecek zararlardan Yapı Kredi Yatırım Menkul Değerler A.Ş. ve çalışanları sorumlu değildir. Yapı Kredi Yatırım Menkul Değerler A.Ş. tarafından farklı bölümlerde istihdam edilen kişilerin veya Yapı Kredi Yatırım Menkul Değerler A.Ş.'nin ortaklarının ve iştiraklerinin bu raporda yer alan tavsiyelerle veya görüşlerle hemfikir olmaması mümkündür. Yapı Kredi Yatırım Menkul Değerler A.Ş. ile piyasanın işleyişinden kaynaklanan makul nedenlerden dolayı, Yapı Kredi Yatırım Menkul Değerler A.Ş. ortakları, çalışanları, yöneticileri ve bunlarla doğrudan ve dolaylı olarak ilişkileri bulunan istihdam ilişkisi doğuracak bir sözleşme çerçevesinde veya herhangi bir sözleşme olmaksızın çalışan ve tavsiyenin hazırlanmasına katılan tüm gerçek veya tüzel kişiler ile müşterileri arasında önlemeyen çıkar çatışması ve objektifliği etkilemesi muhtemel nitelikte ilişkiler doğabilir. Yapı Kredi Yatırım Menkul Değerler A.Ş., ortakları veya iştirakleri, Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yetkilendirildikleri yatırım hizmetleri ve faaliyetleri ile yan hizmetlerini, bu raporda bahsi geçen şirketlere, muhtelif zamanlarda, sunmayı teklif edebilir veya sunabilir. Muhtelif zamanlarda, Yapı Kredi Yatırım Menkul Değerler A.Ş.'nin, ortaklarını, iştiraklerinin ve işbu kapsamdaki yöneticilerinin, yetkililerinin, çalışanlarının veya temsilcilerinin, doğrudan veya dolaylı olarak, raporda bahsi geçen işlemler, menkul kıymetler veya emtialar üzerinde pozisyonları bulunabilir veya farklı nedenlerle ilgi ve ilişkileri bulunabilir. Söz konusu çıkar çatışması durumlarında Yapı Kredi Yatırım Menkul Değerler A.Ş., internet sitesinde yer alan Çıkar Çatışması Politikası uyarınca hareket eder. Bu rapor, sadece gönderildiği kişilerin kullanımı içindir. Bu raporun tümü veya bir kısmı Yapı Kredi Yatırım Menkul Değerler A.Ş.'nin yazılı izni olmadan çoğaltılamaz, yayınlanamaz veya üçüncü kişilere gösterilemez, ticari amaçla kullanılamaz.